

Børnehaveklassens årsopgave

Det er andensidste dag før sommerferien, og 28 forventningsfulde heste og deres ryttere står klar til at ride frem i Den lille Skolegård, hvor Børnehaveklassen, norsk 1. klasse, i næsten et år har slået deres folder. Forældre og bedsteforældre er mødt op for at se, hvad hestene har lært, og for at se eleverne ride videre ud i Den store Skolegård. Nu er de nemlig klar til at komme i 1. klasse.

Af Marike Pae og Dorte Stylsvig Watt

Børnehaveklasselærere, Rudolf Steinerskolen i Odense.

Hestene er kæpheste, og børnene har arbejdet på dem hele skoleåret. Første skoledag har vi været på tur og samlet planter til at plantefarve garn, som sidenhen under stor koncentration er blevet syet på som manke. Hvert barn har medbragt en uldsok hjemmefra. Vi har vasket uld og fyldt det i sokken. Vi har fundet pinde, som er blevet snittet og slebet, for til sidst at

blive olieret. Vi har syet øjne og fingerhækket tøjler. Vi kalder det for Børnehaveklassens årsopgave – og det strækker sig over hele året.

Vi laver ind imellem også mindre håndværksmæssige opgaver, og børnene er altid glade og stolte, når de får noget med hjem, som de selv har lavet, men intet kan måle sig med stoltheden over, og kærligheden til, kæphesten.

Med kæphesten som håndværksopgave i børnehaveklassen støtter vi børnenes viljesudvikling. Viljeskræfterne bliver aktiveret med opgaver, der kræver udholdenhed og finmotoriske færdigheder. Børnene lærer at bruge deres hænder på endnu en ny og meningsfuld måde. Via syning bliver finmotorikken udfordret og udviklet. De øver sig og gentager ting igen og igen og igen – og bliver bedre til det under vejs. Opgaver, som i starten føltes helt umulige, bliver nu lettere og lettere.

Håndværk er meningsfuldt arbejde for barnet, og det hjælper barnet til at skabe en god forbindelse med verden. Der er god grund til at begynde med håndværksarbejdet allerede i Børnehaveklassen.

Plantefarver, uld og pinde fra skoven

I de forskellige etaper i vores kæphestearbejde får børnene en oplevelse af helheden. Den ene slags planter, der vokser på vores mark, giver garnet gule farver, andre kan man få grønt med. Ulden som vi fik fra Carlas bedstefars får, stopper vi ind i sokken. Min mormor har strikket sokken af garn, som vi har farvet med tagrør, som vokser bag ved vores sommerhus. Her i denne skov vokser der mange pinde, som vil være gode til kæphest. Dette her garnnøgle, som jeg selv har vundet, skal jeg bruge til at sy manke til min hest med. Vi bruger naturen omkring os for at skabe noget nyt.

Mennesket og hånden

Menneskets hånd er ganske særlig, for den er ikke udviklet til noget specifikt og begrænset. Med dyrene er det anderledes. Deres bygning er for det meste rettet mod en eller anden livsnødvendig funktion.

Menneskets hånd er fri, og der er mange muligheder for den. Vi har udviklet værktøj, som hjælper os med at udføre specifikke opgaver, uden at vi mister alsidigheden. Ved at skifte værktøj, kan vi komme igennem MANGE opgaver.

Håndværk kræver nærvær og koncentration, man kan ikke sløse med det, og man kan se resultatet med det samme. Man kan heller ikke tale sig ud af det. Det kræver, at man bliver ved og bliver ved med at øve sig for at blive bedre. Ved hjælp af håndværk lærer man ikke at give

op. Det styrker selvtilliden og selvværdet. Man øver mod og oplever øget selvfølelse igennem mestring.

Vores samfund udvikler sig mere og mere til et tryk-på-knappen-samfund. Næsten alt kan fixes ved at trykke på en knap. Mange af de opgaver, som før krævede en fysisk viljesindsats, er forsvundet. Man trykker på knappen på komfur, opvaskemaskine, tv, robotstøvsuger, bilen, computeren. Man kan købe ind hjemmefra på sofaen.

For at holde denne udvikling i balance, og trække blodet fra hovedet og ned til kroppen, har vi på steinerskolerne fag som håndarbejde, træsløjd, smedning, bogbinding, modellering, stenhugning, landmåling og masser af andet. Håndværk er meningsfuldt arbejde for barnet, og det hjælper barnet til at skabe en god forbindelse med verden. Der er god grund til at begynde med håndværksarbejdet allerede i Børnehaveklassen.

Med kæphestearbejdet får barnet på den måde mange færdigheder. Både i forhold til det praktiske, men også i dets indre. Det giver en god ballast til det videre skolearbejde, men også til livet som helhed.

Kæppen til hesten snitter vi. Vi lærer at bruge værktøj dér, hvor hånden i sig selv ikke er nok. Vi mærker træets modstand, som kan overkommes med en kniv ...

Plantefarvning giver mange smukke farver for barnet at vælge imellem.

At arbejde med uld som materiale taler til barnets sanser, de mærker dets blødhed og varme, det føles dejligt og på en måde trygt. Her vasker vi ulden.

Når ulden er tørret, fylder vi sokken med den.

Vi vinder garnet, før det bliver klar til, at vi kan sy med det.

Det tager lang tid at sy hestens hår. Vi er to børnehaveklasse-lærere, det gør det muligt at sy med fire til seks børn ad gangen.

Vi måler på vores krop, hvor langt skal et hår være. Når vi måler på denne måde, har vi værktøjet tæt på.

Når håret er syet på, skal tøjlerne laves. Der bruger vi fingerhækling. Vi syr øjnene og til sidst smilemund og næsebor.